

המכללה האקדמית נתניה
בית הספר למשפטים - מסלול מנהלים – תשע"ב

בחינה מסכמת בקורס "דיני עונשין", מועד ב'

ד"ר גיא בן דוד

הנחיות כלליות:

משך הבחינה שלוש וחצי שעות. משקל הבחינה 80% מהציון הסופי. ניתן להכניס לבחינה חומר עזר. על התשובות להתייחס גם לדעות מלומדים, לחקיקה ולפסיקה רלוונטיים. בתשובותיכם לשאלות יש להתייחס לטענות מצד התביעה וכן לטענות מצד ההגנה. יש לענות על כל השאלות בבחינה. לכל שאלה הוקצתה מכסה מרבית לתשובה. אין לחרוג מהמכסה שהוקצתה. כל חריגה לא תיבדק מטעמי שוויון.

שאלה מס' 1 [50 נקודות] [עד ארבעה עמודים לתשובה]

עידן נהג ברכבו מתל אביב לכיוון חיפה. במהלך הנסיעה נהג עידן במהירות הגבוהה מזו המותרת בכביש, תוך שהוא עוקף רכבים ומסכן את בטיחותו ובטיחות המשתמשים בדרך. במהלך הנסיעה עקף אלימלך משאית, תוך שהוא חוצה קו הפרדה לבן רצוף ונוסע בנתיב השמאלי (הנגדי) של הכביש. במהלך העקיפה ובעודו בנתיב השמאלי, הגיח ממול רכב אשר נהוג על ידי אלימלך. משהבחין אלימלך ברכב הטויוטה של עידן, סטה בחדות ימינה, על מנת שלא להתנגש בו. תוך כדי הסטייה התהפך רכבו של אלימלך, התנגש במעקה בטיחות ונחת באופן הפוך על הגג עד שהחליק על גגו למרכז הכביש. כתוצאה מהפגיעה, נזרק גופו של אלימלך מהרכב והוטח על הכביש במרחק של 10 מטרים מהרכב. כתוצאה מעוצמת הפגיעה בקרקע, נגרמו לאלימלך שברים בגולגולתו ושטפי דם שהביאו תוך זמן קצר למותו.

דונו באחריותו הפלילית של עידן לגרימת מותו של אלימלך לפי סעיף 298 לחוק העונשין (הריגה) וכן לפי סעיף 304 לחוק העונשין (גרימת מוות ברשלנות). [לכל היותר ארבעה עמודים לתשובה]

שאלה מס' 2 [50 נקודות] [עד ארבעה עמודים לתשובה]

[האירוע שלהלן לקוח מתוך ע"פ 1285/03 חאלד עשור נגד מדינת ישראל (29.9.2003)]

ביום 17.7.2002, ערב תשעה באב, התקשר אדם שהציג עצמו כמוחמד מג'ינין לטלפון הנייד של חאלד עשור – נהג מונית, אזרח ישראל המתגורר ביפו, וביקש ממנו לאסוף אותו מאום-אל-פחם. לשאלת חאלד מהיכן השיג את מספר הטלפון שלו השיב כי קיבל אותו מתושב ג'ינין שבעבר הוסע על-ידי חאלד. חאלד השיב כי כרגע אינו פנוי והציע למזמין להתקשר אליו כעבור שעה, וכך עשה המזמין, ואף חזר והתקשר למערער פעמים מספר, לאחר ששמע כי יצא הוא לדרך כדי לאוספו, כדי לוודא שיגיע אליו.

במקום המפגש, אסף חאלד שניים שהיו לבושים ב"בגדי יציאה" וכל אחד מהם נשא תיק צד. לאף אחד מהם לא היה אישור כניסה או שהייה במדינת ישראל. לאחר בירורים, שנערכו אחרי שכל אחד משני הנוסעים ביקש לנסוע למקום אחר, הורו לו השניים להגיע למסעדה בבת-ים, אלא שהיא הייתה סגורה לרגל תשעה באב. חאלד הסביר זאת לשניים. הם דיווחו על-כך לאדם עמו שוחחו בטלפון, והורו לחאלד להסיעם לפתח-תקווה או לשפיים. חאלד סירב. או-אז הודיעו השניים לחאלד כי הם נכנסו לישראל במטרה לבצע פיגוע התאבדות, הצביעו על התיקים שנשאו עימם ובהם מטעני-חבלה ופקדו עליו להסיעם לתל-אביב, תוך איום כי אם לא יעשה כן הם יתפוצצו עמו. כאמור, חאלד עשה כאשר נצטווה, ובהוראת השניים אף שינה את מסלול נסיעתו כדי שלא להיתקל בניידת משטרה שניצבה בדרכו.

לאחר שהורידם בנווה שאנן בתל אביב, שילמו הנוסעים 250 ש"ח תמורת הנסיעה כפי שסיכמו, ואף מסרו לו את כל הכסף שנותר ברשותם בסך 450 ש"ח. חאלד המשיך בדרכו לביתו. דקות ספורות לאחר שהורידם מהמונית, פוצצו השניים את חומר הנפץ שנשאו בתיקיהם וכתוצאה מן הפיצוץ נהרגו חמישה אנשים (ו-38 אחרים נפצעו).

א. דונו באחריותו הפלילית של חאלד כשותף לביצוע עבירת הרצח לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין [לכל היותר שלושה עמודים וחצי לתשובה] [38 נקודות]

ב. הניחו כי במהלך משפטו טען חאלד כי יש לזכותו מהאישום בשל סייג "העדר השליטה" שבסעיף 134 לחוק העונשין. לטענתו, משנצטווה על ידי המחבלים המתאבדים להסיעם לתל אביב, הרי שהיה במצב של "העדר שליטה" על מעשיו. דונו בטענה זו והכריעו בה [לכל היותר חמש שורות לתשובה] [6 נקודות].

ג. הניחו כי מטען הנפץ שנשאו המתבלים על גופם לא התפוצץ. האם ניתן להעמידם לדין, ובאיזו עבירה? נמקו את קביעתכם. האם ניתן יהיה להעמיד לדין את חאלד, ובאיזו עבירה? נמקו את תשובתכם [לכל היותר 6 שורות לתשובה] [6 נקודות]

בהצלחה

